ROSTISLAV NOVÁK

NEJKRÁSNĚJŠÍ ROZHLEDNY ČR

A JEJICH PŘÍBĚHY

GRADA

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy
Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Rostislav Novák

Nejkrásnější rozhledny ČR a jejich příběhy

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400
jako svou 7192. publikaci

Odpovědná redaktorka Alice Zavadilová
Sazba a grafická úprava Jakub Karman, Art007
Počet stran 152
První vydání, Praha 2019
Vytiskly FINIDR

© Grada Publishing, a.s., 2019
Cover Design © Grada Publishing, a.s., 2019

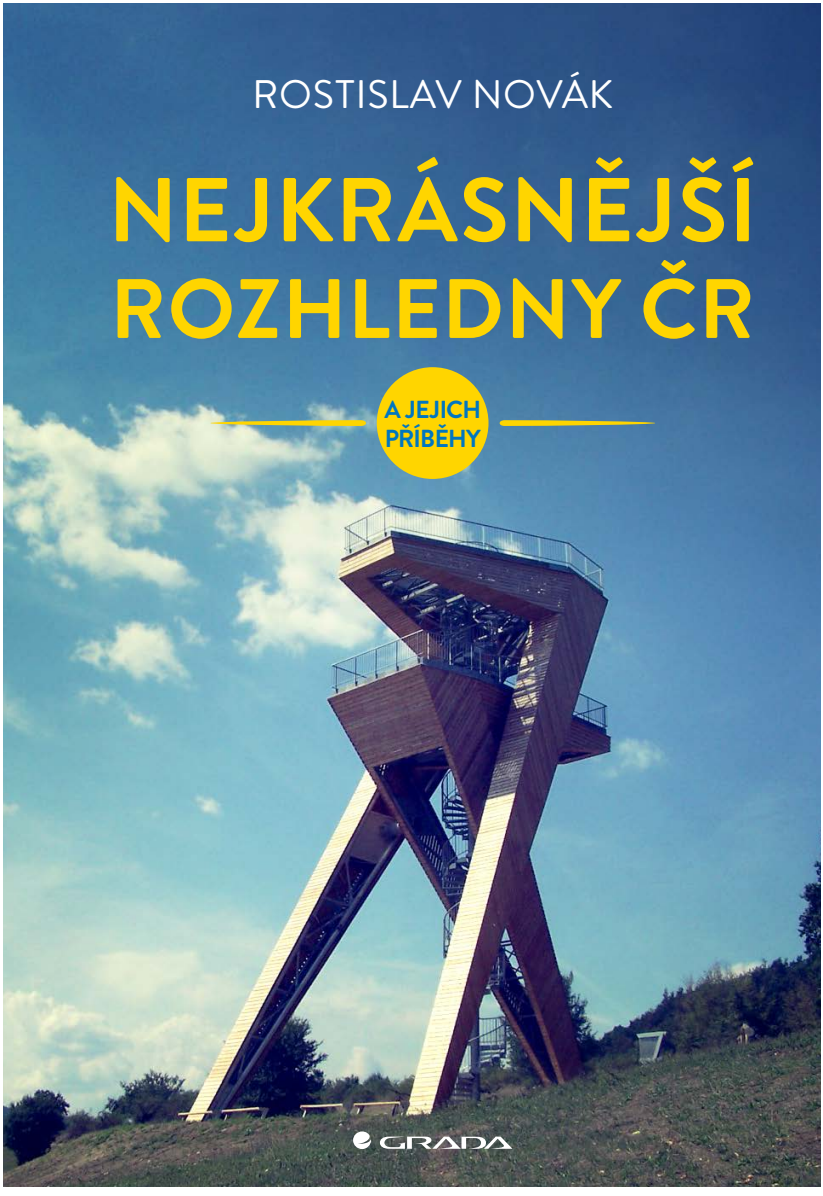
Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

ISBN 978-80-271-2760-3 (ePub)
ISBN 978-80-271-2759-7 (pdf)
ISBN 978-80-247-4020-1 (print)

ROSTISLAV NOVÁK

NEJKRÁSNĚJŠÍ ROZHLEDNY ČR

A JEJICH PŘÍBĚHY

GRADA

Informace použité v publikaci byly získány z webových stránek obcí, na jejichž katastru rozhledny stojí, z webových stránek místních akčních skupin, které se o stavbu rozhleden zasadily, i z webových stránek konkrétních rozhleden, pokud je mají: www.rozhledny.webzdarma.cz.
Další informace byly získány z regionálních deníků, při autorově účasti na slavnostním otevření rozhleden a z osobní korespondence s některými projektanty, vlastníky a správci. Jen pro zajímavost uvádím, že jsem za jeden den veřejnými dopravními prostředky stihl dopolední slavnostní otevření Jurkovičovy rozhledny v Rožnově pod Radhoštěm a odpolední, rovněž slavnostní, otevření bezbariérové rozhledny v Oslavanech.

Další použitá literatura:

David, P. – Soukup, V.: Velká turistická encyklopedie. Praha: Knižní klub, 2009.
Fábera, J. – Holubářová, H.: Nové rozhledny ČR: Více než 101 staveb. Praha: Grada, 2015.
Štěkl, J.: Rájem rozhlednovým na kole, pěšky, vlakem i lanovkou. Plzeň: Cykloknihy, 2009.
Turistické prospekty získané v turistických informačních centrech.

ROSTISLAV NOVÁK

NEJKRÁSNĚJŠÍ ROZHLEDNY ČR

A JEJICH PŘÍBĚHY

Úvod

Vážení turisté a milovníci dalekých rozhledů,

dovoluji si vás upozornit, že tato publikace o nejkrásnějších rozhlednách s příběhem není a nemá být encyklopedií všech rozhleden, vyhlídkových míst, vyhlídkových věží a jiných objektů, které člověku umožní povznést se nad zemskou tíži a shlédnout z ptačí perspektivy na naši krásnou zem.

Možná vás napadne, že území naší republiky není v této publikaci pokryto rovnoměrně. A máte pravdu. Když nastal rozhlednový boom, snažil jsem se podchytit hlavně nově vzniklé rozhledny, které byly z mého pohledu zajímavé konstrukcí, příběhem, historií, lidmi či dobrou dostupností.

Coby Třebíčan jsem sledoval zejména otevírání nových rozhleden na Moravě, zavítal jsem však i na mnohé rozhledny v Čechách. Během jediného dne jsem navštívil dokonce dvě dosti vzdálené stavby – Jurkovičovu rozhlednu u Rožnova pod Radhoštěm, kterou považuji za absolutně nejkrásnější, a bezbariérovou rozhlednu Kukla u Oslavan –, neboť se otevíraly ve stejný den.

Po sametové revoluci nastalo doslova rozhlednové tsunami, podpořené všemi možnými dotačními tituly tuzemskými i evropskými. Osobně si však nejvíce vážím rozhleden, které byly vybudovány za peníze soukromých osob či ze sbírek k tomu určených. Těch je sice minimum, ale jsem rád, že vůbec jsou.

Dnes, po mnohaletém úsilí, vám konečně mohu popřát, abyste na svých výletech za rozhlednami měli vždy krásné počasí s dalekými výhledy a abyste se domů vrátili ve zdraví!

Rostislav Novák

1 Akátová věž na Výhonu u Židlochovic

Na jednom ze dvou nejvyšších vrcholů kopce Výhon ve výšce 335 nad mořem, který představuje nejvyšší bod Dyjsko-svrateckého úvalu vytvářeného řekami Svratkou a Litavou v Jihomoravském kraji, vznikla v roce 2009 za pouhých šest měsíců vyhlídková věž, pojmenovaná podle použitého stavebního materiálu – Akátová. Dlouhá nebyla ani doba, která uplynula od nápadu zatraktivnit nad Židlochovicemi krajinu Výhonu, jež byla v roce 2002 vyhlášena přírodním parkem. Výhon představuje jedinečnou malebnou mozaiku sadů, zahrad, vinic, lesíků, travnatých lad a extenzivně obhospodařované kulturní krajiny. Pěstování vinné révy je v těchto místech zmiňováno již v roce 1340 a Židlochovice i obec Blučina mají hrozen révy ve svém znaku.

Město Židlochovice vyslyšelo návrhy turistů, že by se na Výhonu mohla – a také měla – postavit rozhledna. V roce 2006 vyhlásilo veřejnou soutěž na vypracování projektu, která měla velký úspěch, neboť do ní přišlo celkem 15 návrhů od 6 projektantů či projekčních kanceláří. Nejvíce zaujal projekt brněnského architekta Ing. Pavla Jury, který navrhl mimo jiné i rozhlednu Pekelňák u Třebíče. Jeho projekt byl také oceněn titulem nejlepší investice roku 2009 – **TOPINVEST 2009**, což je ocenění, které každý rok vyhlašují Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR a Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR. Projekt byl financován z regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod – **z fondu Evropské unie (92,5 %) a z rozpočtu města**

Židlochovice (7,5 %). Dodavatelem stavby byla společnost Haal, s. r. o., Brno. Konstrukce věže rozhledny je velice originální a zatím u nás nemá obdobu. Je tvořena třiceti nosníky z profilované oceli, uspořádanými do kruhu o průměru 3,7 m, které jsou zapuštěny do železobetonových patek. Na sobě nese točité schodiště a opláštění z dřevěných trámů, které se směrem vzhůru zužují, a postupně tak odkrývají výhled do krajiny. Ty mají ještě jedno poslání – jejich horní plocha je pokryta nerezovými deskami s popisem viditelných cílů. Nezastřešená vyhlídková plošina, k níž vede celkem 76 schodů betonových, dřevěných i kovových, se nachází ve výšce 14,5 metru od země a je odtud až nečekaně fantastický kruhový výhled na všechny obce a městečka na jih od Brna, brněnské dominanty Špilberk, Petrov a Babí lom, Pálavu, Drahanskou vrchovinu, Pracký kopec s Mohylou míru a za mimořádně příznivých okolností jsou vidět i Bílé Karpaty.

Každého turistu jistě potěší, že rozhledna, která byla slavnostně otevřena 1. srpna 2009, je přístupná celodenně i celoročně a navíc zdarma. Výjimkou je pouze bouřkové počasí, i když její hromosvod sahá do výšky 17,7 m. K rozhledně se dostanete pouze pěšky! Například ze Židlochovic k ní vede naučná stezka vybavená turistickým mobiliářem a informačními tabulemi, jež zhotovil pan Josef Zahradník z Ivančic. Turista využívající železniční spoj může vystoupit v Hrušovanech, odkud je to asi 4,5 km. Pokud přijedete po dálnici D1, použijte sjezd č. 11 vedoucí přes Blučinu.

Lokalitu najdete na turistické mapě č. 87 (Klub českých turistů) – Okolí Brna, Slavkovské bojiště a Ždánický les – v sektoru B1.

GPS: 49°2'30.593"N, 16°38'20.565"E

2 Alexandrova rozhledna – zachráněná pro televizní vysílání

V sobotu 16. května 2009 byla za velkého zájmu veřejnosti slavnostně otevřena Alexandrova rozhledna nad Adamovem v Moravském krasu. Od 60. let 19. století stával na vrcholu Špičák v nadmořské výšce 496 m dřevěný vyhlídkový pavilon, vybudovaný dle návrhu krajského hejtmana hraběte Braidy. V roce 1887 brněnská sekce ÖTC – Rakouského turistického centra iniciovala zhotovení projektu a založení sbírky na novou stavbu. Zděnou věž podle projektu architekta Oscara Mratscheka postavila firma stavitele Martina Fleischhackera za 15 000 zlatých. Měla dřevěný vyhlídkový ochoz a s korouhvičkou na plechové jehlancové střeše dosahovala výšky 15 m. Historické fotografie jsou na informační tabuli pod rozhlednou. Při slavnostním otevření dne 4. září 1887 byla pojmenována na počest císařského rady Alexandra Suchanka, který se o její postavení nejvíce zasloužil. V pozdějších letech měla rozhledna namále. Značně utrpěla v obou světových válkách. V té druhé byla stržena nejen střecha, ale i dřevěný ochoz, údajně proto, že by mohlo dojít k odhalení a bombardování vojenské výroby v Adamovských strojírnách.

Kdo ví, jak by to s ní dopadlo, kdyby nedošlo v šedesátých letech minulého století k rozvoji televizního vysílání. Obyvatelé Adamova ležícího v údolí řeky Svitavy zastíněném před televizním signálem toužili rovněž po sledování českých seriálů, a tak ji v roce 1963 v akci Z upravili pro instalaci vykrývacího vysílače. Pro turisty byl zbudován železný ochoz, na který se lezlo po vnějším železném žebříku. Z bezpečnostních důvodů však byl později odstraněn, neboť byl v havarijním stavu. Kvůli některým

majetkovým nejasnostem nemohla radnice v Adamově do nemovitosti investovat dříve, než se sporné věci vyjasnily. V roce 2008 se podařilo vyřešit nejen majetkové záležitosti, ale také sehnat potřebné finance na rekonstrukci věže, na kterou, mimo několika dalších firem, přispěla i Evropská unie. Díky tomu mohla být dokonce zvýšena o tři metry, takže vyhlídkový ochoz je nyní 14 m nad zemí. Venkovní chromované zábradlí a pozinkované venkovní i vnitřní schody jsou zárukou, že další havarijní stav jen tak nenastane.

Díky tomu, že byly odstraněny některé stromy přesahující její výšku, je z vyhlídkové plošiny, na kterou vede 75 schodů, opravdu překrásný rozhled na tři světové strany. Adamov, Bílovice i Brno jižním směrem jako na dlani, v dáli Pálava, západním směrem Hořice, Vyškůvka, Vysočina, Chlum či zámek Letovice. Směrem východním spatříme Ochoz u Brna a v dálce při dobré viditelnosti Ždánický les a Chřiby. Dvakrát až třikrát do roka za výjimečné viditelnosti se na jihozápadním obzoru třpytí sněhové čepičky alpských pohoří. Rozhledna je zatím volně přístupná.

Jeden z přístupů vede po zelené turistické značce z Adamova, který je vhodný pro pěší turisty. Vzdálenost je asi 2,5 km. Cyklisté se k ní mohou snadno dostat z Babic nad Svitavou rovněž po zelené TZ po lesní silničce z uválcovaného kačírku, z níž asi po 2 km vede krátká, přibližně 100 m dlouhá vyznačená odbočka vlevo.

Lokalita se nachází na turistické mapě č. 86 – Okolí Brna, Moravský kras; sektor D1.

GPS: 49°17'52.377"N, 16°40'21.757"E

3 Andrlův chlum – rozhledna s originálním schodištěm

Vhodné místo pro výstavbu dřevěné rozhledny na výrazném vrchu zvedajícím se jihozápadně od Ústí nad Orlicí do výše 559,3 m n. m. si členové orlickoústeckého okrašlovacího spolku vytipovali již počátkem minulého století. V roce 1905 uspořádali sbírku, vybrali návrh stavitele Josefa Henycha, ten ji ještě téhož roku postavil a na podzim byla otevřena pro veřejnost. Jak jednoduché, že? Bohužel, snad za to může nešťastná třináctka, že před otevřením 13. sezony dne 7. dubna 1918 z neobjasněných příčin rozhledna vyhořela. Byla totiž celá dřevěná. I když byla vysoká pouhých 30 metrů, poskytovala dostatečný rozhled po širokém i vzdáleném okolí, neboť jej neomezovaly vzrostlé stromy.

I druhá rozhledna, postavená v roce 1943 Klubem českých turistů, byla dřevěná. Do roku 1954 sloužila zároveň jako trigonometrický bod. Její výstavbě předcházela stavba turistické chaty, která se dříve nazývala Janderova, zřejmě podle prvního nájemce. Pak tu byla postavena retranslační stanice, která jako technicky zastaralá ustoupila výstavbě rozhledny třetí, tentokrát ocelové.

Konstrukce, kterou navrhl Ing. Vladimír Janata, CSc., ze společnosti EXCON, a. s., předběhla dobu ojedinělým schodištěm. To má celkem 366 schodů, ale na vyhlídkovou plošinu do výšky 34,6 m jich vede „pouze“ 183. Jak je to možné? Schodiště totiž tvoří dvě šroubovice – jednou se vystupuje nahoru a druhou se sestupuje dolů. Projektant se asi inspiroval starší rozhlednou v Praze na Petříně. Návštěvníci stoupající vzhůru se tak nemíjejí s těmi, kteří již scházejí dolů.

Rozhled z vyhlídkové plošiny je vskutku nevšední. Pro lepší orientaci si můžete před vstupem zakoupit pohlednici s rozhledovým panoramatem, a pokud nemáte vlastní dalekohled, můžete si jej zde vypůjčit. Oboje využijete na sto procent. Jedinečný kruhový rozhled vám za příznivého počasí umožní zahlédnout až 100 km vzdálenou Sněžku, celý hřeben Orlických hor se severně vyčnívajícím nejvyšším vrcholem Velká Deštná (1 115 m), nově postavenou rozhlednu na Anenském vrchu, Králický Sněžník, věž na Buchtově kopci za Litomyšlí, Kunětickou horu mezi Chvaletickým a Opatovickým komínem a řadu dalších, méně významných kopců a obcí. Jako na dlani se pod úpatím hory rozkládá město Ústí nad Orlicí, které spolu se dvěma mobilními operátory, Policií ČR a okresní HZS výstavbu této skvělé rozhledny podpořilo morálně a hlavně finančně.

Pokud vám pěší chůze činí potíže, můžete vyjet po silnici až k rozhledně, kde je nejen parkoviště, ale také chata Hvězda, nabízející občerstvení a ubytování. Patří k dobrému tónu, že se tu sjíždějí vlastníci automobilů a motocyklů známých značek. Z příjezdové komunikace vedoucí po třídě Moravská odbočíte na Lázeňskou (je třeba sledovat hnědé ukazatele s bílým nápisem „rozhledna Andrlův chlum"). Zblouditi nemožno. Pěší turisté se mohou vydat od rozcestí „Na Ostrově" buď po zelené TZ podél kalvárie se 14 zastaveními, nebo po modré TZ. Na ty druhé čeká odpočívadlo „U Čertíčka" pojmenované podle zastavení, které připomíná svádění Pána Ježíše na poušti ďáblem. Z ní odbočí na silnici ke křížové cestě, kde narazí na zelenou TZ. Zpátky mohou pokračovat po zelené TZ až k posezení „U Zabitého" a odtud se kolem Poustevníkovy studánky a kaple sv. Jana Křtitele vrátí do města.

Rozhlednu na Andrlově chlumu najdete na turistické mapě č. 49 – Českomoravské mezihoří – Českotřebovsko.

GPS: 49°57'36.681"N, 16°22'26.056"E

Otevírací doba:
celoročně pátek a sobota 10–22 hodin;
středa, čtvrtek a neděle 10–21 hodin.
Klíč vám půjčí na chatě Hvězda.

Kontakt:
andrluv.chlum@seznam.cz,
tel. 465 525 270.

4 Anička – rozhledna jako cíl křížové cesty s meditací

Soukromá, ale volně přístupná rozhlednička byla symbolicky slavnostně otevřena v neděli dne 11. září 2011 jako vzpomínka na tragickou událost, která se stala o 10 let dříve v USA. Byla pojmenována po vnučce majitele pana Petra Vystrčila, dceři jeho syna Michala. Autorem i realizátorem díla je Pavel Navrkal ml. z Mikulovic u Třebíče. Vede k ní neobvyklá křížová cesta se 14 zastaveními zakomponovanými mezi letitými větvemi pomalu odumírajícího ovocného sadu, který nebyl dlouhých 60 let ošetřován. Okolí rozhledny je lemováno dřevěnými sochami zhotovenými při Jiřickém dřevořezání. Najdete ji v Jiřicích u Moravských Budějovic v okrese Třebíč, v kraji Vysočina. Majitel zemědělské usedlosti zpřístupnil pro veřejnost nejen tuto kalvárii, ale i stálou galerii známé malířky Bedřišky Krejčí, tvořící pod pseudonymem Znojemská. Slavnostní mši tehdy sloužil kněz až ze Spojených států amerických – Mons. Sup.

Jedinečnost křížové cesty spočívá v tom, že nestoupá do kopce, ale vede po rovině. Na konci cesty čeká poutníka nově postavená dřevěná rozhledna s vyhlídkovou plošinou vysokou 8 m v nadmořské výšce 394 m. Kolem centrálního masivního sloupu vyrobeného ze smrkového dřeva se otáčí poměrně široké schodiště

se 44 schody, z nichž každý nese jméno sponzora, který na její výstavbu přispěl částkou alespoň 1 000 Kč.
Rozhled z vyhlídkové plošiny není sice kruhový, ale je velice pěkný – na okolní, převážně zemědělskou krajinu s několika obcemi. Náklady na její postavení činily pouze několik desítek tisíc korun a investor nemusel vymýšlet žádný dotační titul pro EU.
Otevřena je celoročně a je volně přístupná. Za polem v lese objevíte polozemljanku, která představuje meditační poustevnu. Je tu i možnost si zatopit, takže tu můžete meditovat i v zimě. Pokud tuto lokalitu navštívíte o víkendu, kdy bývá majitel nebo některý z jeho příbuzných přítomen, ochotně vám otevřou i soukromou galerii, která se nachází ve zkulturněné stodole připomínající svým uspořádáním kapli. Při její návštěvě jistě neujdou vaší pozornosti zbytky tzv. žentouru, který kdysi sloužil k pohonu mlátičky a jehož hnací hřídel budete překračovat.

K rozhledně můžete přijet motorovým vozidlem nebo na kole. Nejbližší železniční stanice je v Grešlovém Mýtě na trati č. 241 Moravské Budějovice – Znojmo. Pěšky se odtud dostanete po žluté TZ přes Boskovštejn se zajímavou tvrzí se soukromým muzeem kol. Z Jiřic u M. Budějovic můžete pokračovat na zříceninu hradu Bukovina, postaveného v první čtvrtině 14. stol. a pobořeného během válek Jiřího Poděbradského s uherským králem Matyášem Korvínem probíhajících v 15. stol. Dodnes se zachovaly nepatrné zbytky zdiva, palácové věže a opevnění. Spojíte-li tyto cíle, máte zajímavý námět na výlet během jednoho víkendového dne.

Výše uvedené objekty najdete na severním okraji obce na turistické mapě č. 81 – Podyjí; sektor A5.

GPS: 48°59'46.370"N, 15°55'38.745"E

5 Babka

Vzpomínáte si na dětskou říkanku „byla jedna babka, prodávala jabka, za děravý groš, prodala jich koš“? Od 16. července 2015 má „babka“ i svoji rozhlednu. Možná si na ni vzpomněl žák Základní školy Zruč nad Sázavou Matěj Šimek, jehož návrh na pojmenování rozhledny zvítězil ve veřejné anketě vyhlášené zručskou radnicí. Stojí na bezejmenném kopci (451 m) nad městem Zruč nad Sázavou, v okrese Kutná Hora ve Středočeském kraji. Ideální místo pro zbudování rozhledny vzniklo po jedné vichřici…
Ve veřejné architektonické soutěži zvítězil ideový návrh Ing. arch. Martina Nováka s technickým řešením zpracovaným Ing. Antonínem Olšinou. Pan Olšina je podepsán pod projekty nejméně 20 dalších rozhleden, protože s minimálními náklady dokáže dosáhnout maximálního

efektu. Až vystoupáte po 130 roštových schodech na vrchní zastřešenou plošinu nacházející se ve výšce 24 m nad terénem, uznáte, že náklady na její realizaci ve výši 3,8 mil. Kč jsou přiměřené. Do základové desky ve tvaru nepravidelného šestiúhelníku je ukotven centrální ocelový sloup se schodištěm a nosná konstrukce se třemi dvojitými ocelovými sloupy. Ty jsou částečně zakryty dřevěnými hranolky. Kovové sloupy jsou ve výšce asi 6 m nastavené sloupy z loupané smrkové kulatiny zavětrované ocelovými táhly a pospojované žárově pozinkovanými prvky. Dřevěná příhradová konstrukce je zakryta natřeným plechem, aby déle odolávala rozmarům počasí. Realizace konstrukce je dílem zkušené firmy podepsané pod mnoha jinými rozhlednami – Teplotechny Ostrava, a. s.

Na nejvyšší plošině budete příjemně překvapeni nejen krásným kruhovým výhledem ale také existencí výhledového panoramatu, který umí i mluvit. Po zatočení malou kličkou po dobu asi 10 vteřin, nastavení potřebného jazyka a zmáčknutí jednoho ze čtyř knoflíků se dozvíte zajímavosti o čtyřech významných vrcholech, které při dobré viditelnosti můžete spatřit. Kruhový panoramatický výhled je vskutku jedinečný! Město Zruč nad Sázavou a jeho široké okolí máte jako na dlani. S pomocí mapy můžete identifikovat 13 okolních vesnic a 11 význačnějších vrcholů, například Fiolník, Melechov, Velký a Malý Blaník a další. U rozhledny hlídané sympatickou dřevěnou babkou lze posedět v zastřešeném altánu a dobrý výhled si mohou vychutnat i handicapovaní turisté přímo od paty rozhledny. Rozhledna je celoročně volně přístupná.

Ze zručské železniční stanice se může pěší turista vydat po 7 km dlouhé naučné stezce značené modrobílým čtvercem. Vede přes zámek a zámecký park, klesá k pravému břehu řeky Sázavy a před druhým meandrem stoupá nahoru, kde je kratší odbočka ke skalní vyhlídce nad řekou. Stezka pak vede kolem Zručského dvora, kde je otevřeno jedinečné muzeum vodáctví, na ulici 1. máje. Podél silnice vedoucí k Uhlířským Janovicím se dostanete k odpočívadlu před Novým hřbitovem. Pokud pojedete autem, musíte tu zaparkovat a dál jít pěšky. Zde si můžete odpočinout a rozhodnout se, zda půjdete delší trasu směřující ke hřbitovu, od něhož vede k rozhledně polní cesta, nebo kratší, vedoucí po silnici k lesíku, u něhož se dáte doleva. Pokud si naplánujete

celodenní výlet s dětmi, zvolte si raději kratší cestu, abyste ještě stihli navštívit zručský zámek se dvěma prohlídkovými okruhy a infocentrem. Je tu i regionální muzeum Od verpánku k Baťovi a stálá expozice „Království panenek“ (www.mesto-zruc.cz/turista-old/co-nabizi-zamecky-areal/nabidka-expozic/). V hradním příkopu se mohou děti vydovádět na Stezce rytíře Miloty v překrásném a pečlivě udržovaném parku s řadou vzácných dřevin označených tabulkami s QR kódy, jejichž prostřednictvím se s nimi lze důvěrně seznámit.

Rozhlednu Babka najdete na turistické mapě č. 43 – Střední Posázaví.
GPS: 49°45'30.872"N, 15°5'55.236"E

6 Babylon – hraběcí a zaměřovací rozhledna

Rozhledna Babylon byla postavena v roce 1831 na Zeleném kopci nad Kramolínem, v okrese Třebíč kraje Vysočina, v nadmořské výšce 491 m. Na svém panství ji nechal postavit hrabě Jindřich Haugwitz, aby vyšel vstříc zeměměřičům, kteří v letech 1824–1843 vytvářeli tzv. stabilní katastr. Hrabě Haugwitz pojal výstavbu věže velkoryse. Široce rozkročená čtvercová základna s prvním patrem nese další dvě patra šestihranná, která byla do roku 1866 zvýšena ještě dřevěnou nástavbou, takže celková výška rozhledny byla asi 41 metrů. Po skončení měřičských prací sloužila už jenom turistům. V roce 1866 byla dřevěná nástavba narušena střelbou pruské armády a musela být z bezpečnostních důvodů stržena. Mezi lidmi tehdy kolovala zpráva, že císař pán nechtěl, aby mu odtud zvědavci nahlíželi do jeho císařského paláce ve Vídni.

Rozhledna Babylon je nejstarší rozhlednou v kraji Vysočina a je pouze o šest roků mladší než nejstarší kamenná rozhledna v ČR na Kleti. Třípatrová věž dosahuje výšky 26 metrů a do vyhlídkové

části s obloukovitými okny vede 105 původních dubových schodů. V lunetě nad vchodem je pamětní nápis tohoto znění: *Moraviae dimensionis subsidio Henricus comes ab Haugwitz, MDCCCXXXI Erexit*. Strop posledního vyhlídkového patra je vyzdoben freskami znázorňujícími zvěrokruh. Je zde umístěn mobilní dělostřelecký dalekohled, který návštěvníkům přiblíží hřebeny Pavlovských vrchů vzdálené 60 km, při výborné viditelnosti (která je obvykle dvakrát do roka) i Bílé Karpaty, a dokonce i vrcholky Alp, konkrétně Schneeberg v pohoří Raxalpe.

Když rozhlednu v roce 1960 získala obec Kramolín, která se vzorně stará o její údržbu, musela být okna směřující k náměšťskému letišti zaslepena. Dne 2. října byla věž zapsána Státním ústavem památkové péče do památkového fondu jako kulturně-technická památka.

Babylon je součástí obory u loveckého zámečku Vlčí kopec, vybudovaného rovněž hrabětem Haugwitzem, a velkoryse koncipovaného přírodního parku rozprostírajícího se nad pravým břehem údolí řeky Oslavy až k Náměšti nad Oslavou. Řeku pod Vlčím kopcem

v roce 2017 překlenula nová lávka, která umožňuje přejít na levý břeh, po němž se dostanete proti proudu ke zřícenině hradu Lamberka.
Nejkratší přístup je ze silnice vedoucí z Kramolína do Mohelna. Asi po 1,5 km odbočíte doprava po modré TZ na panelovou komunikaci, po níž dojedete asi po 500 m k parkovišti – a odtud je to na rozhlednu pouhých 50 metrů. Rozhledna je otevřena od 1. května do konce září v sobotu, v neděli a svátky odpoledne od 13 do 17 hodin. Rozhledna se zalíbila i České mincovně, která v roce 2014 vydala čtvrtuncovou zlatou medaili, na níž autor Josef Opleštil rozhlednu ztvárnil jako směrovou růžici. Její cena byla 13 950 Kč, v současné době je vyprodána. Na památku si však můžete zakoupit turistickou nálepku nebo turistickou známku číslo 946.

Babylon najdete na turistické mapě č. 83 – Okolí Brna, Ivančicko – v sektoru A2.
GPS: 49°7'37.912"N, 16°8'55.524"E

7 Boubín – vybojovaná rozhledna

Na nejvyšším vrcholu Boubínské vrchoviny – Šumavské hoře (1 362 m), nacházející se ve střední části širokého zalesněného hřbetu, asi 7 km jihovýchodně od Vimperka – stojí žulový obelisk připomínající návštěvu kardinála Bedřicha Schwarzenberka dne 3. srpna 1867. Nachází se tu rovněž chráněný trigonometrický bod I. řádu. Dříve tu stávalo i několik rozhleden, či spíše trigonometrických věží, a vojenská pozorovatelna, které byly do roku 1976 přístupné i turistům. Když

